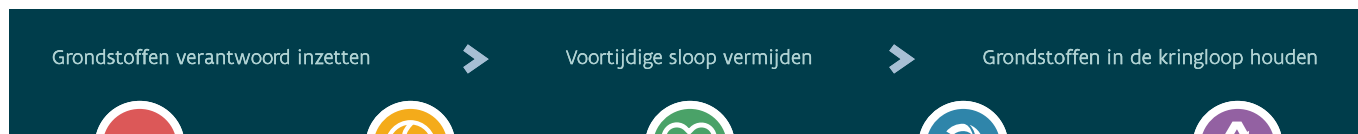

A	B	C	D	E
<p>minimaliseren van de HOEEVEELHEID van de materialen</p> <p>A1 de bouwbehoefte in vraag stellen en/of anders invullen</p>	<p>minimaliseren van de MILIEU-IMPACT van de materialen</p> <p>B1 inzicht krijgen in de milieupact van het gebouw (materialen en energie) en optimaliseren via TOTEM</p>	<p>verlengen van de LEVENSDUUR van de gebouwen</p> <p>C1 ontwerpen met potentieel voor toekomstige functies (functionele aanpasbaarheid)</p>	<p>maximaliseren van de HERGEBRUIK-KANSEN van de elementen</p> <p>D1 detailleren met oog voor een eenvoudige ontmanteling (omkeerbaarheid)</p>	<p>maximaliseren van de RECYCLAGE-KANSEN van de materialen</p> <p>E1 elementen kiezen die tot zuivere grondstoffen kunnen worden ontmanteld</p>
<p>A2 de waarde van bestaand patrimonium behouden</p>	<p>B2 inzetten op hergebruikte elementen/materialen en afdtoetsen van milieupact via TOTEM</p>	<p>C2 ontwerpen voor een wisselend gebruik: flexibiliteit, (her-) indeelbaarheid, drager-inbouwgedachte</p>	<p>D2 ontwerpen met oog voor modulariteit, prefabricatie, standaardisatie</p>	<p>E2 toxische grondstoffen weren</p>
<p>A3 ruimtes met derden delen</p>	<p>B3 inzetten op materialen met hoge recycled content en afdtoetsen van milieupact via TOTEM</p>	<p>C3 ontwerpen met potentieel voor uitbreiding (en/of inbreiding)</p>	<p>D3 elementen kiezen met aandacht voor compatibiliteit, uitwisselbaarheid</p>	<p>E3 materialen/ grondstoffen kiezen die biologisch afbreekbaar zijn of verantwoord kunnen worden gestort</p>
<p>A4 technische uitrustingen met derden delen</p>	<p>B4 inzetten op biobaseerde structurele elementen/materialen en afdtoetsen van milieupact via TOTEM</p>	<p>C4 ontwerpen met oog voor onderhoud, upgrade, herstel: onafhankelijke en toegankelijke functionele lagen</p>	<p>D4 elementen kiezen met contractuele afspraken omtrent terugname</p>	<p>E4 materialen/ grondstoffen kiezen met reeds bestaande, gesloten kringlopen</p>
<p>A5 eenzelfde ruimte multifunctioneel gebruiken</p>	<p>B5 materialen weren van onverantwoord beheerde natuurlijke bronnen (bosareaal, akkerbouw, groeves ...)</p>	<p>C5 robuuste en kwalitatieve materialen kiezen</p>	<p>D5 bestaande waardevolle onderdelen bij renovatie/demontage identificeren</p>	<p>E5 elementen/ materialen kiezen met terugnamegarantie en recyclagegarantie</p>
<p>A6 dematerialiseren op structuurniveau: ontwerpen met lichtheid</p>	<p>B6 energiebehoefte minimaliseren</p>	<p>C6 patrimonium regelmatig onderhouden en optimaal beheren</p>	<p>D6 samenstellende onderdelen van de nieuwbouw identificeren</p>	<p>E6 gebruikte materialen en grondstoffen in elementen/ componenten identificeren</p>
<p>A7 dematerialiseren op materiaalniveau: ontwerpen met ruwbouwmateriaal als afwerking</p>	<p>B7 hernieuwbare energiebronnen gebruiken</p>	<p>C7 verlengen gebruiksduur contractueel stimuleren</p>	<p>D7 elementen met emotionele en/of blijvende waarde in volgende cyclus integreren</p>	<p>E7 elementen, materialen en grondstoffen identificeren bij renovatie en/of demontage</p>
<p>A8 dematerialiseren op techniekniveau: ontwerpen met smart-tech-oplossingen</p>	<p>B8 resterende energiebehoefte zo efficiënt mogelijk invullen</p>			<p>E8 tweedehandsmarkten of -platformen aanspreken bij selectieve sloop en/of demontage</p>

A	B	C	D	E
<p>minimaliseren van de HOEVEELHEID van de materialen</p> <p>A1 geen nieuw bouwwerk als antwoord op ruimtebehoefte, minder gebouwd volume, minder verharding </p> <p>A2 voorkeur geven aan herbestemming, renovatie van bestaand patrimonium </p> <p>A3 intergemeentelijke initiatieven opzetten, verenigingen poolen, openbaar toegankelijke omgeving </p> <p>A4 verwarming op wijkniveau organiseren ... </p> <p>A5 neutrale ruimtes ontwerpen, geschikt voor meer dan één activiteit, ruimtes met diverse karakters ontwerpen </p> <p>A6 kiezen voor structurele elementen met slimme vormgeving (strength through geometry) </p> <p>A7 kiezen voor zichtbare technieken en structuren, niet-afgewerkte wanden en plafonds </p> <p>A8 kiezen voor climateresponsive design, vochtregeling door planten, beschaduwning door bomen, rietvelden ... Passieve koeling </p>	<p>minimaliseren van de MILIEU-IMPACT van de materialen</p> <p>B1 een LCA-studie (via TOTEM) uitvoeren en kiezen voor bouwoplossingen met een lagere milieu-impact </p> <p>B2 kiezen voor gerecupereerde bakstenen, donorskelet, tweedehandsmeubilair en andere preloved materials </p> <p>B3 kiezen voor beton met betonpuin-granulaten en alternatieve binders, chapes met gerecycleerd zand en kalk </p> <p>B4 kiezen voor draagstructuren in hout (engineerd wood), biogebaseerde isolatiematerialen </p> <p>B5 kiezen voor FSC/PEFC-label, groeves met groene nabestemming </p> <p>B6 inzetten op isolatie, compartimenteren in temperatuurzones ... </p> <p>B7 kiezen voor PV-panelen, warmtepompen, aard-warmtewisselaars ... Restwarmte gebruiken </p> <p>B8 kiezen voor verwarming op zeer lage temperatuur </p>	<p>verlengen van de LEVENSDUUR van de gebouwen</p> <p>C1 gebouw omvormen voor andere functies. Bv. dorpswoning wordt maak-leerplek, repetitie-lokaal, noodopvang, zorgwoning ... </p> <p>C2 herindeelbare ruimtes ontwerpen via remontabele en/of mobiele wanden ... </p> <p>C3 verhoogd draagvermogen voorzien i.f.v. optopping, extra vrije hoogte voorzien i.f.v. andere functie </p> <p>C4 bereikbare leidingschachten en -koven voorzien, uitwisselbare technische onderdelen </p> <p>C5 kiezen voor materialen bestand tegen vroegtijdige veroudering, slijtage, vandalisme ... </p> <p>C6 opstellen van onderhoudscontracten, postinterventiedossier, onderhoudsboekje van gebouwen </p> <p>C7 kwalitatieve bouwwerken ontwerpen met lange levensduur via bv. DB(F)M(O)-procedure </p>	<p>maximaliseren van de HERGEBRUIK-KANSEN van de elementen</p> <p>D1 kiezen voor gevelstenen + kalkmortel, droogstapelsystemen, planken met groef en clip, losliggende dakmembranen, droge dekvloeren </p> <p>D2 ontwerpen in raster, standaard plafond-elementen, verhoogde vloerelementen ... </p> <p>D3 kiezen voor componenten die opnieuw samen te stellen zijn, plug & play-technieken" </p> <p>D4 leasen van meubilair, van tapijttegels, kiezen voor light as a service, product as a service, energy service companies </p> <p>D5 inventaris maken voor hergebruik bij renovatie en/of demontage: materialen die met weinig moeite een tweede leven aankunnen </p> <p>D6 bouwwerkpaspoort opstellen, waaronder een uitgebreid postinterventiedossier </p> <p>D7 elementen met bijzondere waarde integreren: arduin- of cementtegels, platines, kasseien, designmeubilair ... </p>	<p>maximaliseren van de RECYCLAGE-KANSEN van de materialen</p> <p>E1 </p> <p>E2 kiezen voor verf of lijm met lage emissie, onbehandeld hout, ongelakt hout </p> <p>E3 kiezen voor geobased materialen: leem, schelpen ... en voor biodegradeerbare materialen: hennep, jute ... </p> <p>E4 kiezen voor materialen met C2C- certificaat of gelijkwaardig </p> <p>E5 een terugname-overeenkomst onderhandelen met garantie op recycling (dakmembranen, minerale wol ...) </p> <p>E6 materialenpaspoort opstellen, waaronder een uitgebreid postinterventiedossier </p> <p>E7 opstellen van een gedetailleerde sloopinventaris, hergebruikinventaris (zo nodig asbestinventaris) </p> <p>E8 materiaal aanbieden op online tweedehands-platforms, bij bouwhandelaren, lokale materialenbanken, maatwerkbedrijven </p>